

Ergotherapie bij Parkinsonpatiënten

Ann
Debruyne

Parkinson op geriatrie

- ✓ Weinig acute parkinsonpatiënten
- ✓ Diagnose van parkinson al enkele jaren gesteld

Doel ergotherapie bij parkinsonpatiënten

- ✓ Onderhouden/ stimuleren van de mogelijkheden van de patiënt op gebied van zelfredzaamheid bij ADL
 - ✓ Mentale stimulatie
 - ✓ Welzijn van patiënt bewaken/nastreven
- ➔ Belangrijk om isolement te voorkomen of te doorbreken

ADL

- Medicatie
- Transfers
- Wassen/aan-en uitkleden
- maaltijden

ADL → Tijdstip Medicatie

- Is bepalend voor kwaliteit van functioneren
- Is bepalend voor de mogelijkheden
- 1/2u na inname medicatie wordt mobiliteit (normaal) beter
 - Verzorging en transfers verlopen vlotter
- Bij off-fase: Hulp bieden is **noodzakelijk**

Planning en tijdstip van verzorging/therapie is belangrijk.

- Hulpmiddel : medicatiedoos met timer

ADL: Transfers

Tips bij uitvoeren transfers

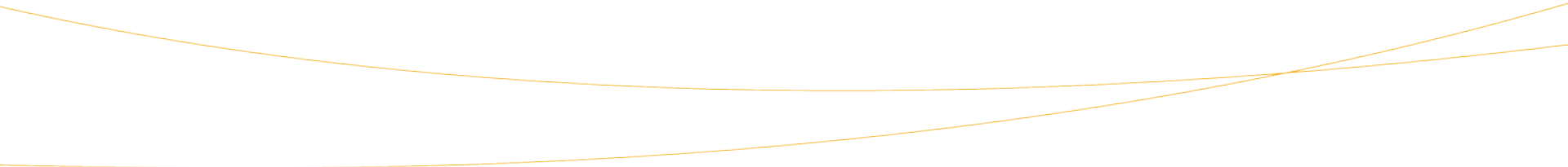
- Geef enkelvoudige en duidelijke (deel) taken
- geef instructies voor of na het handelen → gerichte aandacht tijdens handelen
- zorg voor een rustige omgeving
- schat de mogelijkheden van de patiënt correct in
- Bewaak het evenwicht tussen rust en inspanning

NEEM VOLDOENDE TIJD OM TRANSFERS UIT TE VOEREN!

Tips bij freezing

- Ritmisch herhaalde cue
 - auditief: tellen tijdens het stappen
 - visueel: tape aanbrengen op de vloer
 - cognitief: patiënt cue aanleren
- Eenmalige cue
 - Tot 3 tellen om te starten
- Tijd geven

FORCEREN = BLOKKEREN

Advies loophulpmiddel

Parkinson Rollator
Fellow roll

https://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=WsBk2OrHZxU

Mogelijke Hulpmiddelen

- ✓ Stoel met leuning
- ✓ Toiletverhoger
- ✓ Muurbeugel toilet
- ✓ Optrekhaak aan bed
- ✓ zetelverhoger
- ✓ Katapultzit

ADL: Wassen/ Aan- en uit kleden

- Al dan niet hulp bieden
- Advies geven aan familie over
 - kledij
 - ✓ Grotere knopen, lus aan ritssluiting, vervangen van sluitingen (bv velcro)
 - ✓ Aangepaste kledij met elastiek
 - ✓ Ruimer zittende kledij
 - ✓ Rekbare stof
 - schoeisel
 - ✓ Gesloten schoeisel; elastische schoenveters; velcro; schoentrekker
 - Allerlei
 - ✓ Elektrische tandenborstel
 - ✓ Elektrisch scheerapparaat

ADL: Maaltijden

- ✓ Zorg voor een goede positionering
- ✓ Maaltijd aan tafel ipv in bed
- ✓ Zorg ervoor dat drank in de nabijheid van de patiënt staat
- ✓ Indien men moeite heeft om zelfstandig te eten of te drinken → maaltijdbegeleiding is aangewezen.
- ✓ Vb: eten in restaurant/ dagzaal (toezicht, hulp bieden waar nodig)
- ✓ → sociaal aspect: zien eten doet eten

Hulpmiddelen bij maaltijd

Mentale stimulatie

- De cognitieve beperkingen kunnen leiden tot parkinsondementie
- Concentratiestoornissen, vertraagd denken, complexe taken plannen en uitvoeren wordt moeilijk → enkelvoudige taken laten uitvoeren.
- Te veel info is moeilijk te verwerken.
- Geheugenstimulatie is belangrijk!
 - ✓ kruiswoordraadsel, krant, kalender, het nieuws volgen ...
 - ✓ Dagplanning /weekplanning opmaken samen met patiënt

Welzijn van patiënt:

relaxatiebaden

Doel: agitatie verminderen
relaxerende werking

- ✓ Gebruik van etherische oliën: Lavendel en bergamot
- ✓ Rustgevende muziek
- ✓ sfeerverlichting

Welzijn van de patiënt

Communicatie

- Hou tijdens het communiceren er rekening mee dat het cognitief functioneren en spreken wisselend en vertraagd kan zijn.
- Tips:
 - stel korte vragen / maak oogcontact
 - indien draad kwijt tijdens gesprek: onderbreek patiënt en vat samen wat hij/zij gezegd heeft.
 - spoor aan om luid te spreken
- Bij hallucinaties: niet overtuigen dat de dingen die hij ziet of ervaart niet werkelijk bestaan.

Welzijn van de patiënt:

Stemmingsproblemen

- De stemming is vaak wisselend.
 - Eigenwaarde heeft een deuk gekregen
 - Sociaal geïsoleerd
 - Onbegrip van familie of vrienden

➔ Peil naar gevoelens

➔ Wees alert voor depressieve klachten

Advies aan mantelzorgers

- Uitleg rond verband functioneren en medicatietijdstip
- Tips bij transfertraining (individuele transfertraining met mantelzorgers)
- Advies naar allerlei hulpmiddelen
- Tips naar omgang met de partner

Begeleiding van mantelzorgers

Een parkinsonpatiënt ondergaat tijdens het ziekteproces fysieke en mentale veranderingen,

→ een groeiende afhankelijkheid van omgeving

- De mantelzorgers moet zich, noodgedwongen , leren aanpassen aan de veranderde en veranderende relatie met zijn/haar partner.
- belangrijk om mantelzorgers/partner te ondersteunen, ingrijpende gebeurtenis

tips voor mantelzorgers

- zorg voor een vast aanspreekpunt voor patiënt en familie.
- mantelzorger/partner is geneigd om de zorg voor zijn partner op de 1ste plaats te zetten → leren tijd maken voor zichzelf.
- er bestaan zelfhulpgroepen voor mantelzorgers, waar persoonlijke ervaringen kunnen uitgewisseld worden.

Tot slot

*Het is belangrijk op de hoogte te zijn van de
verschillende functiestoornissen zodat
de patiënt **niet**
als moeilijk of medewerkzaam
wordt bestempeld*

**BEDANKT VOOR JULLIE
AANDACHT !!**